

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

§ 112

Dnr 2021-000193 731

Beslut om tillämpningsanvisningar avseende köhantering och anvisning till särskilda boendeformer

Sammanfattning av ärendet

Avdelningschef stöd och service till personer med funktionsnedsättning Sanna Tinglöf föredrar ärendet.

Tillämpningsanvisningarna avseende köhantering och anvisning till särskilda boendeformer (tjänsteutlåtandets bilaga nummer 1) är avsedda att användas som styrdokument vid verkställighet av särskilda boendeformer enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlag (2001:453, SoL) inom avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning vid Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje.

Inom verksamhetsområdet LSS och socialpsykiatri upphandlar kommunalförbundet välfärdstjänster enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Förvaltningen konstaterar att det upphandlade utbudet inom såväl LSS som socialpsykiatri inte täcker hela behovet av platser utifrån nuvarande volymer och behov och att direktupphandling av välfärdstjänster därmed blir nödvändigt i vissa fall. Förvaltningen bedömer att den i tillämpningsanvisningarna föreslagna ordningen för vilket erbjudande som ska ges den enskilde kan bidra till att minska antalet direktupphandlade platser, och därmed sänka kostnader för externt köpta platser. Förvaltningen bedömer också att föreslagna tillämpningsanvisningar ger större möjlighet att kunna erbjuda rätt insats för rätt individ inom rimlig tid, och därigenom främja en rättssäker och likvärdig verkställighet av myndighetsbeslut samt undvika vitesförelägganden. Genom en följsamhet till tillämpningsanvisningarna bedömer förvaltningen också att förutsättningarna att uppnå en sammanhållen vård och omsorg förbättras samt att hänsyn tas till barnperspektivet.

Förvaltningen har under beredningen av ärendet inhämtat synpunkter från Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB Norrtälje). FUB har i sitt remissvar (tjänsteutlåtandets bilaga nummer 2) föreslagit en förändrad ordning för inom vilka verksamheter platserbidande ska prövas. Förvaltningen har tagit synpunkterna från FUB i beaktande och förändrat det slutliga förslaget till direktionen i enlighet med dessa.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att godkänna tillämpningsanvisningar avseende köhantering och anvisning till särskilda boendeformer.

Beslutet skickas till

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)
FUB Norrtälje (landiningrid@gmail.com)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Tillämpningsanvisningar avseende köhantering och anvisning till särskilda boendeformer

Beslutad i direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje:
2021-09-15

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Innehåll

Inledning	3
Lagrum	3
Målgrupp	3
Tillstånd.....	4
Barnperspektiv	4
Erbjudande av insats och kösystem	4
Besked från den enskilde och tid för inflyttning.....	5
Vid önskemål om kvarboende eller specifikt boende från den enskilde	6
Uppföljning av beslutad insats	7

Inledning

Tillämpningsanvisningarna är avsedda att användas som styrdokument vid verkställighet av särskilda boendeformer enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlag (2001:453, SoL) inom avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning vid Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON).

Lagrum

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

- 9:6, 9:8 och 9:9 §§

Socialtjänstlag (2001:453). (SoL)

- 4 kap. 1 §
- 5 kap. 7 §, tredje stycket
- 6 kap. 1 §, p. 1-3.
- 7 kap. 1 §, p. 3.

Insatser enligt LSS och SoL är frivilliga insatser och verkställighet mot någons vilja är inte möjlig.

Ett beslut om bostad med särskild service enligt LSS eller särskild boendeform enligt SoL gäller omedelbart och ska därmed verkställas omedelbart. Om beslutet inte verkställs inom tre månader ska det rapporteras till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapportering ska fortgå varje kvartal till dess att beslutet blivit verkställt eller på annat sätt förlorat sin aktualitet. IVO kan komma att ansöka om vitesföreläggande hos domstol för icke verkställda beslut.

Målgrupp

Personer som är bosatta i Norrtälje kommun, eller som genom förhandsbesked enligt 16§ LSS, har beviljats insats

- korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt LSS 9 § 6
- boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS 9 § 8,
- bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad enligt LSS 9 § 9,
- särskild boendeform¹ enligt 4 kap. 1 § SoL för vuxna som har en varaktig psykisk funktionsnedsättning
- särskild boendeform² enligt 4 kap. 1 § SoL för barn under 18 år med funktionsnedsättning

---

¹ Särskilt boende, hem för vård eller boende (HVB), stödboende, korttidsboende eller familjehem

² Hem för vård eller boende (HVB), stödboende, korttidsboende eller familjehem

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Tillstånd

Insats som erbjuds den enskilde ska vara i verksamheter med erforderliga tillstånd att bedriva sådan verksamhet. Ansvar att kontrollera detta åligger kommunalförbundets förvaltning.

Barnperspektiv

I Socialtjänstlagen och i barnkonventionen finns bestämmelser som är avsedda att stärka barns ställning. Centralt i dessa bestämmelser är att när en åtgärd eller insats rör ett barn ska barnet få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Erbjudande av insats och kösystem

Det är i första hand den enskildes funktionsnedsättning, behov av stöd och aktuell situation som styr vilken insats som kan erbjudas- och när i tid den kan erbjudas. Kötid ska vägas in i bedömningen men är inte den enskilt avgörande faktorn.

Vid varje tidpunkt för ledig plats som kan erbjudas görs en sammanvägd bedömning av aktuell situation och behov för varje individ som antingen väntar på erbjudande eller som står i byteskö. Det är således inte längst kötid som avgör huruvida erbjudande om insats kan ges, utan individ med störst behov av den lediga platsen ska först erbjudas platsen.

När lämplig insats i enlighet med beslut kan erbjudas får den enskilde och/eller dennes företrädare information om detta samt möjligt inflyttningsdatum.

Den enskildes behov av utformning av insats, och därmed vilket erbjudande som ges den enskilde, ska alltid prövas utifrån följande ordning:

1. Verksamheter inom eget bestånd (Tiohundra AB) eller verksamheter inom kommunen som KSON har ramavtal med
2. Verksamheter inom kommunen utan ramavtal (externa verksamheter)
3. Verksamheter utanför kommunen som KSON har ramavtal med
4. Verksamheter utanför kommunen utan ramavtal (externa verksamheter)

Om den enskilde endast vill bo på ett specifikt boende i kommunen ska ansvarig handläggare hantera detta som en ansökan och utreda om den enskilde har sådana särskilda behov som endast kan tillgodoses på det specifika boendet. Om något beslut om specifikt boende inte finns ska boendesamordnaren fortsatt erbjuda lämplig insats enligt ovan ordning i enlighet med beslut. Utgångspunkt är att erbjudande om insats ska ges med högst tre månaders intervall.

Vid påbörjad verkställighet av insats i extern verksamhet

Information ska vid insatsens påbörjande och/eller under tiden insatsen pågår lämnas till den enskilde om att insatsen temporärt verkställs i extern verksamhet, men att målet är att kunna erbjuda plats inom (1) Tiohundra AB eller ramavtalad

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

verksamhet i Norrtälje kommun. Att erbjudas insats utanför (1) Tiohundra AB eller ramavtalad verksamhet i Norrtälje kommun ska betraktas som en temporär lösning för att tillgodose ett behov som vid tillfället för beslut inte kan tillgodoses med kompenserande insatser i hemmet eller inom upphandlade verksamheter i kommunen (se kommunalförbundets ”Policy för direktupphandling av välfärdstjänster”). Om den enskilde har fått sitt beslut om insats verkställt i extern verksamhet ska den enskilde därför så snart det finns ett ledigt boende inom (1) Tiohundra AB eller ramavtalad verksamhet i Norrtälje kommun erbjudas denna plats. Dock alltid under förutsättning att boendet bedöms kunna tillgodose den enskildes behov.

Vid påbörjad verkställighet av insats utanför kommunen

Information ska vid insatsens påbörjande och/eller under tiden insatsen pågår lämnas till den enskilde om att insatsen temporärt verkställs utanför kommunen, men att målet är att kunna erbjuda plats inom kommunen. I första hand genom (1) Tiohundra AB eller ramavtalad verksamhet inom kommunen, eller (2) inom verksamheter i kommunen utan ramavtal (externa verksamheter). Att erbjudas insats utanför Norrtälje kommun ska betraktas som en temporär lösning för att tillgodose ett behov som vid tillfället för beslut inte kan tillgodoses i hemkommunen. Om den enskilde har fått sitt beslut om insats verkställt utanför kommunen ska den enskilde därför så snart det finns ett ledigt boende inom kommunen erbjudas denna plats. Dock alltid under förutsättning att boendet bedöms kunna tillgodose den enskildes behov.

Besked från den enskilde och tid för inflyttning

Vid erbjuden insats ska den enskilde eller företrädare lämna besked till boendesamordnare om erbjudandet accepteras eller inte. Om sista svarsdag infaller under en helgdag inväntas nästa efterföljande vardag.

Inflyttning innebär att insatsen registreras som verkställd i verksamhetssystemet och den enskilde börjar debiteras hyra och eventuell avgift för omvårdnad.

När den enskilde befinner sig i ordinärt boende

Den enskilde ska lämna besked inom sju kalenderdagar.

Inflyttning

Inflyttning skall ske inom en vecka (sju dagar) från det datum den enskilde accepterat erbjuden insats, i annat fall så snart insatsen är tillgänglig.

När den enskilde befinner sig på sjukhus

Den enskilde ska omgående lämna besked.

Om erbjuden insats inte accepteras får den enskilde vid utskrivning återgå till ordinärt boende i avvaktan nytt erbjudande. Den enskilde kan inte välja att vara kvar på sjukhus och invänta nytt erbjudande.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Individer som befinner sig på sjukhus ska prioriteras och så snart som möjligt erbjudas insats.

Inflyttning

Inflyttning förutsätter att den enskilde är utskrivningsklar och skall ske inom ett dygn från det datum den enskilde accepterat erbjuden insats, i annat fall så snart insatsen är tillgänglig.

När den enskilde befinner sig på korttidsboende eller externt köpt plats

Den enskilde ska lämna besked inom ett dygn.

Inflyttning

Inflyttning skall ske inom en vecka (sju dagar) från det datum den enskilde accepterat erbjuden insats, i annat fall så snart insatsen är tillgänglig.

Den enskilde kan inte tacka nej till erbjudet boende och välja att vara kvar på korttidsboendet eller den externt köpta platsen.

Vid önskemål om kvarboende eller specifikt boende från den enskilde

I ”Framtidens LSS 2025- Strategisk plan för utveckling av stöd till personer med funktionsnedsättning” (beslutad i direktionen 2018-10-15, § 83) framgår att individens rätt att välja och byta utförare ska vara stark och att bedömningar ska göras utifrån ett helhetsperspektiv. Det framgår också att det ska finnas stora möjligheter till delaktighet och valfrihet vad gäller bland annat insatsen bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS. För att möjliggöra en större valfrihet för den enskilde har KSON utöver vad som erbjuds inom Tiohundra AB även upphandlat ströplatser från utförare inom bland annat korttidsvistelse utanför det egna hemmet samt bostad med särskild service för vuxna. Det ska för den enskilde vara möjligt att välja bland dessa utförare vid verkställighet av dessa insatser, förutsatt att boendet som den enskilde väljer uppfyller den omsorgsnivå som den sökande är i behov av.

Även lagstiftningen (SoL och LSS) reglerar att insatserna ska utformas i samråd med den enskilde och att han eller hon ska ha största möjliga inflytande över hur insatserna planeras och utförs. Den enskilde har dock enligt lagstiftarens mening ingen ovillkorlig rätt att kräva att insatsen utförs av en viss utförare eller på en viss adress, och enligt praxis är det den beslutande myndigheten som ansvarar för utformningen av beviljade insatser. Ibland kan emellertid valet av utförare eller adress för insatsen ha en avgörande betydelse, så kallade synnerliga skäl, för att den enskilde genom insatsen ska anses tillförsäkras skälig levnadsnivå (SoL) eller goda levnadsvillkor (LSS).

Om den enskilde motsätter sig annan (likvärdig) erbjuden insats ska det hanteras som en ansökan från den enskilde om verkställighet på det specifika boendet. Ansökan prövas och beslut fattas i ärendet. Synnerliga skäl krävs för att bevilja en

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

ansökan som avser fråga om verkställighet. Om avslag meddelas på ansökan sägs den köpta platsen omgående upp. Den enskilde behöver då flytta inom en vecka (sju dagar) från det datum den enskilde tog del av beslutet, i annat fall så snart den nya erbjudna insatsen är tillgänglig.

Uppföljning av beslutad insats

Om den enskilde tackat nej till erbjuden insats vid två tillfällen ska uppföljning göras om behov av insats fortsatt föreligger samt hur den enskildes behov tillgodoses under tiden.